

Rakennushankkeen osapuolten työturvallisuusvastuut ja -velvoitteet

”LÄHTÖKOHTANA RAKENNUSHANKKEEN ONNISTUMISELLE ON, ETTÄ KAIKKI TEKIJÄT TIETÄVÄT VASTUUNSA JA VELVOLLISUUTENSA”

Vastuut rakennushankkeessa

Rakennushankkeessa on kaikkien osapuolten, niin rakennuttajan, suunnittelijan, päätoteuttajan, työnantajan kuin itsenäisen työsuorittajan tai alirakoitsijan, huolehdittava veloitteestaan ja tehtävä yhteistyötä veloitteiden toimeenpanossa.

Tämän materiaali esittää tyypillisimmät vastuut ja veloitteet eri rooleihin liittyen yhteisellä työmaalla. Tuntemalla sekä omaan rooliin, että muiden rooleihin liittyvät vastuut, teemme yhteisestä työmaasta turvallisemman ja ymmärrämme paremmin toisiamme.

Päätoteuttajalla, työnantajalla, rakennuttajalla ja suunnittelijalla on rikosoikeudellinen vastuu, mikäli he laiminlyövät veloitteita, joita heille on säädetty työturvallisuuslaissa ja rakennustyön turvallisuutta koskevassa asetuksessa. Nämä tahot tai heidän edustajansa voidaan tuomita rikoslain mukaisesti rangaistukseen työturvallisuusrikoksesta, josta säädetään rikoslaissa.

Projektin työsuojaelu - vastuut ja velvoitteet

Työnantajalla on velvollisuus tarkkailla työympäristöä, tunnistaa ja arvioida työhön liittyvät vaarat ja toteuttaa tarvittavat korjaavat toimenpiteet sekä tarkkailla toimien vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen. Tarvittaessa on ryhdyttävä lisätoimiin.

Työnantajan (pää toteuttaja tai aliurakoitsija) pitää myös perehdyttää työntekijänsä työpaikan oloihin ja oikeisiin työmenetelmiin sekä turvallisuusohjeisiin.

Työnantajan velvollisuudet laajenevat silloin, kun toimitaan yhteisellä työpaikalla, jossa työskentelee samaan aikaan usean eri työnantajan työntekijöitä ja itsenäisiä työnsuorittajia/aliurakoitsijoita.

Työntekijällä puolestaan on velvollisuus noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja turvallisuusohjeita.

Työntekijä tulee työtä tehdessään myös **huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta** sekä **ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista** esimiehelleen ja työsuojaeluvastuutetulle. Työntekijällä on lisäksi oikeus pidättäytyä tekemästä työstä, jos työstä aiheutuisi vakavaa hengen tai terveyden vaaraa työntekijälle itselleen tai muulle henkilölle.

Aliurakoitsija / itsenäinen työsuorittaja

Aliurakoitsijan / itsenäisen työsuorittajan keskeisinä työturvallisuustehtävinä on

Noudatan yhteisellä rakennustyömaalla yhteisiä pelisääntöjä, määräyksiä ja sopimuksia.

Ilmoitan tapaturmista työnjohdolle viipymättä ja osallistun myös tapaturmatutkinnan tekemiseen.

Teen omaan työhöni liittyvät turvallisuussuunnitelmat ja hyväksytän ne päätoteuttajalla ennen työn aloittamista (esim. nostolupa, tulityölupa jne.)

Havainnoin ympäristöäni ja ilmoitan havaitsemistani epäkohdista työnjohdolle esimerkiksi tekemällä turvallisuushavainnon.

Nimeän hankkeelle urakoitsijan turvallisuudesta vastaavan henkilön

Jos minulla on omia työntekijöitä, huolehdin heidän pätevyyksien voimassaolosta, työluvista, työnopastuksesta ja työnvalvonnasta.

Tarkastan omat koneet/ laitteet ja toimitan tarkastusdokumentit päätoteuttajalle.

Varmistan, että työmaalla työskentelee aina vähintään yksi suomen- tai englanninkielentaitoinen henkilö, jokaista viittä (5) työntekijääni kohden.

Vastaan työni toteutuksesta

Turvallisuuskoordinaattori

Turvallisuuskoordinaattorin keskeisinä työturvallisuustehtävinä on

Varmistan, että rakennushankkeeseen osallistuvien osapuolien yhteistoiminnan velvoitteet turvallisuusnäkökulmasta tulee huolehdittua.

Huolehdin, että vaarojen ja haittojen ennaltaehkäisy on otettu huomioon suunniteltaessa töiden, työvaiheiden, eri urakoiden ajoittamista, kestoja ja niihin liittyviä yhteensovittamisia.

Huolehdin ja vastaan, että rakennushankkeelle on rakennuttajan toimesta laadittu (kirjallisesti) hankekohtainen **turvallisuusasiakirja** sekä **turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet**. Lähtökohtaisesti minä laadin nämä asiakirjat.

Valvon rakennuttajan antamien turvallisuuteen liittyvien ohjeiden, määräysten ja lähtötietojen huomioimista. **Puutun havaitsemiini epäkohtiin välittömästi.**

Huolehdin, että rakennuttaja on laatinut ja toimittanut rakennushankkeen suunnittelijoille toimeksiannon työturvallisuusasioiden huomioimisesta suunnitelmissaan.

Varmistan, että hankkeeseen osallistuvilla suunnittelijoilla on käytössään tarpeelliset turvallisuuteen vaikuttavat lähtötiedot ja suunnittelijoiden töiden yhteensovittaminen on huolehdittu.

Teen koko rakennushankkeen elinkaaren ajan yhteistyötä päätoteuttajan kanssa turvallisuutta koskevassa suunnittelussa ja rakennustöiden toteuttamisessa. Myös jo rakennushankkeen valmisteluvaiheessa.

Työsuojelupäällikkö = Työmaan turvallisuuspäällikkö

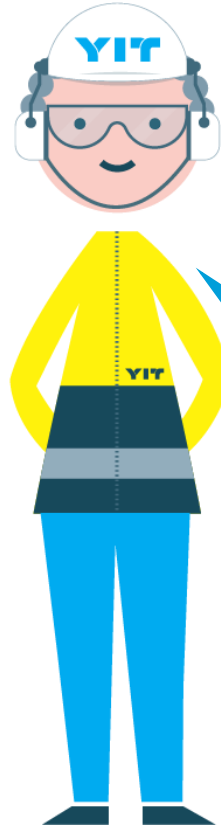
Kohteen työpäällikkö nimeää työmaan turvallisuuspäällikön

Työpäällikköni on varmistanut, että minulla on **riittävät edellytykset** tehtävän hoitamiseen.

Minulla on **YIT:n Työturvallisuuden johtamisen valmennus** voimassa (5 vuotta kurssin suorittamisesta).

Toimin työnantajan (pääurakoitsijan) edustajana.

Turvallisuuspäällikön roolissa / tehtävässä minulla ei ole oikeudellista vastuuta! Vastuut linjavastuun mukaisesti.

Työsuojelupäällikkönä **huolehdin työsuojelun yhteistoiminnan** järjestämisestä ja sen kehittämisestä työpaikalla.

Tehtäväkseni annetaan mm.

- Projekt-/hankekohtaisen työturvallisuusriskien arvioinnin ja työturvallisuussuunnitelmien laatimisista ja päivityksistä huolehtiminen
- Perehdytysaineiston laatiminen
- Järjestän työsuojeluvaalit
- Ilmoitan työsuojeluhenkilöstön tiedot Työturvallisuuskeskukseen
- Järjestän työmaalla työturvallisuusvartit ja -työmaainfot
- Yksityiskohtaisten turvallisuussuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä muiden työnjohtajien kanssa
- Työlajikohtaisten turvallisuussuunnitelmien tekemisistä pelisääntöjen sopiminen työmaan muiden työnjohtajien kanssa
- Viikkotarkastusten (TR-, MVR- / KP-mittaukset) tekeminen yhdessä työmaan työsuojeluvastuutetun kanssa
- Tarkastustoiminnan organisoiminen
- Tapaturmien ja vaaratilanteiden tutkiminen

Työmaan vastuuhenkilö = Vastaava työnjohtaja

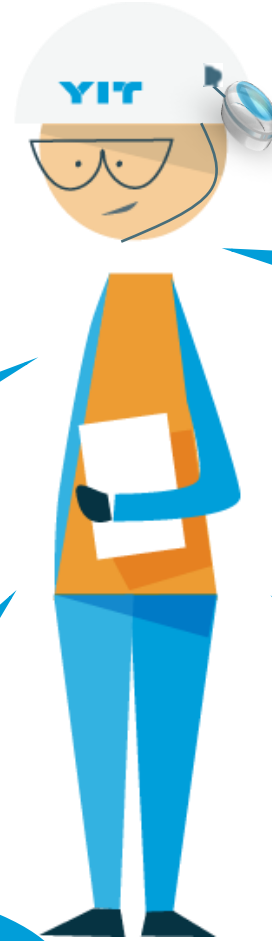
Työmaan vastuuhenkilön keskeisiä työturvallisuustehtäviä

Vastaan työmaani henkilöstön työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista.

Varmistan ja vastaan turvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä ja niiden seurannasta.

Vastaan käytännössä kaikesta hankkeella tapahtuvasta toiminnasta, myös tarkastustoiminnan organisoinnista ja siitä, että hankkeellani työskentelevät saavat riittävät tiedot ja ohjeet työhön kohdistuvista vaara- ja häirttekijöistä sekä työhön liittyvistä toimintaohjeista (perehdyttäminen).

Koordinoin rakennushankkeella eri tahojen ja toimijoiden toimintaa töiden turvallisuuden ja terveellisuuden näkökulmasta.

Varmistan ja vastaan siitä, että turvallisuussuunnitelmat laaditaan ja turvallisuus huomioidaan muissa suunnitelmissa

Vastaan mm. siitä, että rakennushankkeeseen laaditaan kirjallisesti hankekohtainen työturvallisuusriskienarviointi ja työmaan turvallisuussuunnitelma sekä alueen käytön suunnitelma.

Yleisjohtamista, eri osapuolien välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämistä, toimintojen yhteensovittamista ja työmaa-alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä huolehtimista.

Muista turvallisuuden kannalta merkittävistä tehtävistäni mainittakoon myös, että minun on tarkkailtava rakennushankkeen toimintoja ja puututtava epäkohtiin.

Työmaan työsuojeluvaltuutettu

Minulla on oikeus (ja velvollisuuskin) keskeyttää vaarallinen työ (vrt. työsuojeluviranomainen).

Edistän turvallisuutta ja työhyvinvointia työmaalla oma-aloitteisesti ja puutun myös havaitsemiini epäkohtiin.

Osallistun työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijan tutkimuksiin. Saan tiedoksi mm. tarkastuskertomuksen ja muut asiantuntijoiden tekemät tutkimustulokset.

Minulla on velvollisuus pitää salassa asemani perusteella saamani tiedot.

Perehdyn oma-aloitteisesti työpaikan työympäristöön, työyhteisön tilaan ja työsuojelusäännöksiin.

Minulla on myös oikeus saada tarpeelliset tiedot ja työaikavapaus tehtävien hoitamiseen (ei kuitenkaan saa häiritä muita työtehtäviä).

Minulla on oikeus saada työsuojelukoulutusta (vähintään työsuojelun peruskurssi).

Minut on valittu työmaalla vaaleilla tehtävääni.

Suunnittelija

Suunnittelijan keskeisinä työturvallisuustehtävinä on

Laadin suunnitelmani siten, että toteutuksen aikana **työstä ei aiheudu vaaraa** työmaalla työskenteleville eikä työnvaikutuspiirissä oleville.

Teen **yhteistyötä** työtä toteuttavien kanssa ja autan toteuttajia tulkitsemaan suunnitelmia oikein.

Ilmoitan poikkeavista suunnitteluratkaisuista.

Tiedän ja tunnen kohteen, jota suunnittelen. Käyn suunnittelemassani kohteessa.

Suunnitteluratkaisuni eivät ohjaa työmaalla riskinottoon.

Kerron suunnittelussa havaitsemistani **haitta- ja vaaratekijöistä**, joita en ole voinut poistaa suunnitteluratkaisuini.

Kuvaan turvallisuusasioita suunnitelmissa ja **huomioin** turvallisuuden työselostuksissani.

Kehitän suunnitelmiani huomioiden havaittuja epäkohtia toteutusvaiheen kokemusten pohjalta.

Työnjohtaja (sekä YIT:n työnjohto että urakoitsijan työnjohto)

Vastaa johdettavanaan olevan työvaiheen turvallisuudesta ja etenemisestä

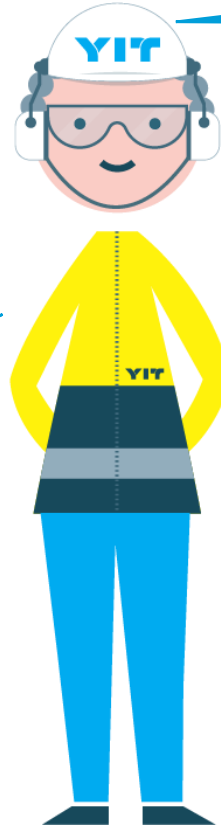
Johdan johdettavakseni annettua työtä.

Varmistan johtamani työn resurssit ja aikataulun yhdessä YIT:n vastaavan työnjohtajan kanssa. Yhteensovitamme työt kokonaisuuteen.

Tiedän mitä olen tekemässä ja miten saavutan työhöni liittyvät tavoitteet.

Perehdytän johdettavaani työhön osallistuvat henkilöt. Opastan heitä myös työsuorituksen aikana.

Ennen työn aloittamista teen työryhmän kanssa yhdessä työvaiheeseen liittyvän työnturvallisuussuunnitelman.

Valvon ja ohjaan työsuoritusta. Olen läsnä työkohteessa ja työryhmäni saa minuun helposti yhteyden. Teen osallistavaa päivittäisjohtamista.

Poistan työn sujuvaa tekemistä häiritseviä esteitä. Reagoin viipymättä turvallisuushavaintoihin.

Raportoin sovitusti asioista. Tiedotan työryhmää ajankohtaisista asioista.

Osaan toimia häiriötilanteissa.

Kysyn jos en tiedä.

**Together
we can
do it.**